

De Hondsrug - UNESCO Global Geopark

Zwerven door het Noordlaarderbos en de Vijftig Bunder

Het Noordlaarderbos (Gronings) en De Vijftig Bunder (Drents) liggen op de overgang van de Hondsrug en het beekdal van de Drentse Aa. Het zijn eeuwenoude bosgebieden met veel cultuurhistorische relictten. Onder andere een galgenberg, twee grafheuvels van rond 1500 voor Christus en karrensporen uit de Middeleeuwen zijn er te vinden. De Tweede Wereldoorlog is zichtbaar in de vorm van een tankgracht. Eigenaar [Natuurmonumenten](#) heeft er een rode paaltjesroute uitgezet. Volg de rode paaltjes route vanaf de parkeerplaats aan de Pollseweg. Zie ook de [routebeschrijving](#) van Natuurmonumenten.

Openbaar vervoer

Je kunt vanaf NS- station Haren naar de Emmalaan in Haren lopen (8 minuten). Vanaf daar gaat de Arriva- lijntaxi 259 naar Glimmen. Bij halte Oorsprong is het nog een kwartier lopen.

Met de auto

Vanaf Glimmen rij je richting Zuidlaren. In Noordlaren afslaan vlak voor de bebouwing rechtsaf de Pollseweg op. Daarna het zandpad over de es volgen. Bij het boerderijtje aan je rechterhand (terreinbord links) kun je parkeren.

Startpunt

Vanaf de kruising van de Pollseweg en de Duinweg

- [9479 TN Noordlaren](#)

Knooppunten route

1

De graslanden tussen de bomen aan je rechterhand zijn voedergebieden voor reeën, vogels en insecten. In de vroege zomer bloeien hier margrietten, echte koekoeksbloemen en verschillende soorten zuring.

2

Niet overal is het oude productiebos van fijnspar en douglasspar al omgevormd tot een natuurlijker loofbos. Een naaldbos is kaler dan loofbos maar het heeft zijn eigen bewoners zoals kruisbek en goudhaantje.

3

Het berkenbos is hier spontaan gegroeid nadat deze vlakte helemaal kaal is gekapt. Er staan ook grove dennen tussen

4

De Westertse Weg biedt uitzicht op de graslanden in het beekdal van de Drentse Aa. Deze madelanden overstroomden vroeger geregeld. 's Zomers werden ze als hooiland gebruikt. De Drentse Aa kwam vóór de kanalisatie soms tot aan de Westertse Weg. De houtwal aan je rechterzijde moest het water keren.

5

De verkorte wandelroute gaat aan het eind van het bos linksaf (blauw paaltje). De routebeschrijving begint dan weer bij 10.

6

Deze enorme weide aan je linkerhand (30 ha) werd een paar jaar geleden nog gebruikt als landbouwgrond. Tegenwoordig zorgen paarden en Schotse Hooglanders ervoor dat het land niet dichtgroeit. De Vijftig Bunder (4 9,8 ha) is een eeuwenoud heidelandschap. Ook hier zit keileem in de grond waardoor er vochtige plekken zijn. Er groeien bijzondere planten als warkruid, klokjesgentiaan en stekelbrem. Ook typische heidebewoners, zoals de levendbarende hagedis, leven hier.

7

Op De Vijftig Bunder is de tankgracht goed te zien. In de Tweede Wereldoorlog dwongen de Duitsers de bevolking deze diepe geul te graven om zo 'vijandige' tanks tegen te houden. De tankgracht snijdt dwars door een gebied dat vol ligt met Celtic fields.

8

De karrensporen voor je zijn veel ouder dan de tankgracht. In de Middeleeuwen was er veel handelsverkeer tussen Groningen en Coevorden. Zodra een karrenspoor te ver was uitgesleten, gingen ze ernaast rijden. Zo ontstond een patroon van evenwijdig lopende sporen. Op de heide zie je nog meer geulen. De zogeheten ritsen liggen evenwijdig aan elkaar in het veld. Rond 1850 werd de heide hiermee in stukken opgedeeld als voorbereiding op de ontginning. Zover is het gelukkig nooit gekomen.

9

De wal even verderop links was een kogelvanger. Tot 1972 had Defensie hier een schietbaan; de wal moest de kogels opvangen. Inmiddels is de schietbaan niet meer in gebruik.

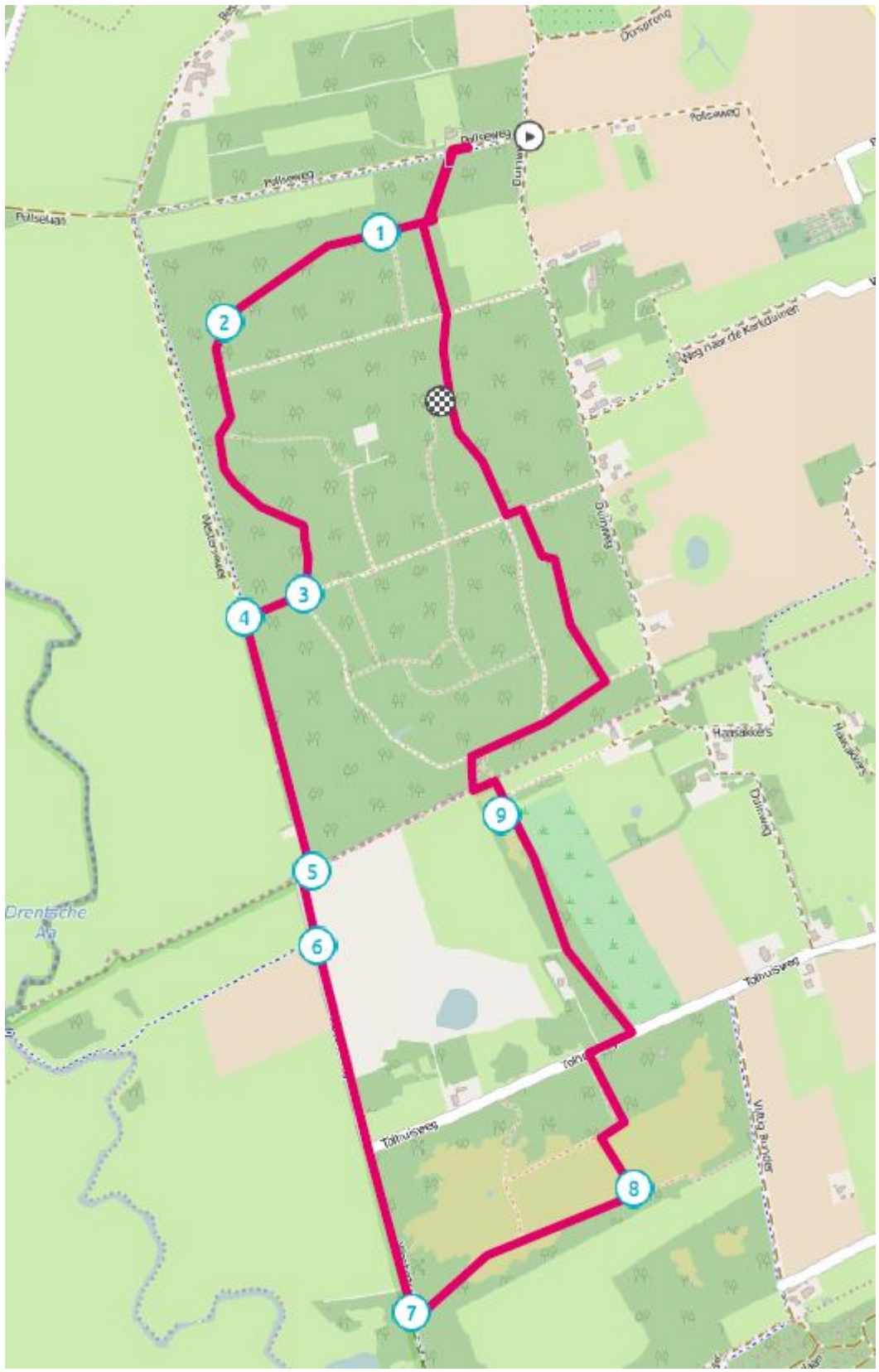
10

De galgenberg is met enige moeite links van het pad te herkennen aan het groepje oude dennen dat erop staat. In de Middeleeuwen werden hier misdadigers opgehangen. De terechtstelling vond plaats langs een drukke weg zodat iedereen kon zien wat er van misdadigers terecht kwam.

11

Terug bij het startpunt.

[Download PDF](#)

Routekaartje Noordlaarderbos en Vijftig Bunder